

'Paprikarassen moeten rendement opleveren'

Betere teelteigenschappen, dat is waar vooral de focus ligt als het gaat om blokpaprika, zo beamen verschillende veredelaars. De geblokte rassen vormen nog altijd de voornaamste segmenten in Nederland, geeft Rudy van den Berg van Rijk Zwaan aan. Maar als het gaat om de snelste groeiers, dan zijn het volgens hem de zoete puntpaprika's en het snacksegment.

"We zien de laatste jaren niet hele grote verschuivingen in het rassenlandschap. Rendementsrassen als Maranello en Allrounder blijven de hoofdsegmenten domineren. Ook in oranje is 7054 DRP al jaren de vaste keuze en krijgen nieuwe rassen niet eenvoudig voet aan de grond." De reden daarvoor ligt volgens Van den Berg bij de keuzes die telers maken. "Telers gaan voor rendement en betrouwbaarheid. Risico's moeten zoveel mogelijk worden uitgesloten op de steeds groter wordende bedrijven. Wanneer de klant tevreden is, schakelt men niet zomaar over naar een nieuw ras. Daarnaast ligt de standaard gewoon hoog in de meeste segmenten. Alleen in groen lijkt er veel verschuiving naar grovere rassen. In de overige kleuren heeft deze verschuiving enkele jaren geleden al grotendeels plaatsgevonden."

Enza Zaden heeft er bewust voor gekozen om te verdelen in een breed assortiment paprika's, zo geeft Peter Buijks namens het bedrijf aan. "Onze veredeling vindt lokaal in diverse regio's over de hele wereld plaats in zowel geblokte paprika's als diverse specialties. Het grootste areaal paprika's in de Benelux bestaat uit rode blokpaprika, gevolgd door de gele, groene en oranje paprika. Momenteel bestaat er nog maar een relatief

klein gedeelte uit specialties zoals hete peper, mini zoete punt- (snack paprika's) en zoete puntpaprika's." Kijkend naar de rode geblokte markt heeft het ras Maranello van Enza Zaden al diverse jaren achtereen het grootste areaal. "De belangrijkste reden hiervan zijn de productiviteit in combinatie met een goed gemiddeld vruchtgewicht", geeft Buijks aan. "Het ras Maduro, productief sterk met een zeer hoge kwaliteit, wordt met name geteeld in het zuiden van Nederland en België." De gele geblokte paprikamarkt wordt zoals gezegd al langere tijd aangevoerd door Allrounder van Rijk Zwaan. Vorig jaar heeft Enza Zaden het nieuwe ras Gialte zeer succesvol geïntroduceerd. "Dit ras is door de markt opgepikt vanwege met name productie, kwaliteit en stabiel vruchtgewicht en wij hebben er hoge verwachtingen van", aldus Peter Buijks, die ook in de groene geblokte paprika's een verschuiving meent waar te nemen van sortering op maat naar sortering op gewicht. "De vraag naar een zwaardere paprika is toegenomen en de verwachting is dat die groeiende vraag zich ook komend jaar zal vertalen in een groter areaal van onder meer het ras Frazier dat Enza Zaden voert." Binnen Rijk Zwaan liggen de accenten bij de veredeling vooral op productie en stabiele grofheid.

"Snelle doorkleuring is een pre, arbeidsvriendelijk in oogsten en gewaswerk ook. Resistenties zoals Tm3 en TSWV:01 lijken steeds belangrijker te worden." In het zoete puntpaprika en het snacksegment draait het echter om smaak en meer om toegevoegde waarde kunnen creëren verderop in de keten, aldus Van den Berg, die over het algemeen meer groei krachtigere rassen signaleert, waarbij de extra groei kracht moet worden omgezet in productie en stabiele grofheid. "We verwachten nieuwe ontwikkelingen vanuit het Sweet Palermo-assortiment en het snacksegment. Ook aan 'hot peppers' werken we hard, omdat we een toenemende vraag naar hete pepertypes zien vanuit de consument."

Rendement

Telers kiezen volgens Rudy van den Berg steeds meer op basis van rendement, betrouwbaarheid én wat er past in hun afzetpatroon. "De betreffende veredelaar die bij dat ras hoort is minder belangrijk. Wel proberen wij telers natuurlijk te binden door extra service, betrouwbaarheid en onze transparante werkwijze. Wanneer de rassen gelijk zijn, dan maken onze mensen het verschil. Alleen bij Sweet Palermo gaan we uitgebreid met potentiële telers in gesprek die willen toetreden. Rijk Zwaan streeft ernaar dat Sweet Palermo-telers zoveel mogelijk het Sweet Palermo-label voeren op

de productverpakkingen. Daarnaast dient afzet van het Sweet Palermo-eindproduct voor het teeltjaar door de telers zo goed mogelijk geregeld te zijn."

Oranje

De oranje geblokte paprika is een relatief kleinere markt en dat is terug te zien aan het rassenaanbod. DSP 7054 van Monsanto staat eenzaam aan de top, al kreeg het ras twee jaar geleden gezelschap van Orbit, een alternatief van Enza Zaden. Orbit is een specifiek ras om te telen en staat bekend om de productiviteit en de gewenste grofheid. Maar een echte bedreiging voor DSP 7054 vormt Orbit vooralsnog niet. Een segment waar de komende jaren nog wel het een en ander te gebeuren staat, is dat van de specialties. Hete pepers in verschillende soorten en kleuren veroveren stap voor stap de markt, terwijl ook het assortiment conical type's wat in areaal aan het toenemen is, geeft Peter Buijks van Enza Zaden aan. "Het betreft met name zoetpunten en de mini-conicals (snackpaprika) in verschillende kleuren. Momenteel hebben wij voor elke kleur een optie in het grove conical segment."

NAAM **ERIK GELDERBLOM**
 BEDRIJF **P.N.M. VAN DEN BOSCH B.V.**
 TEELT **GELE EN RODE PAPRIKA**
 RAS **ALLROUNDER (RIJK ZWAAN)**

Welke factoren zijn algemeen bepalend bij de rassenkeuze?

“Bij Kwekerij PNM Van den Bosch telen we rode en gele paprika’s op 5,5 hectare. Het bedrijf is in feite in tweeën gesplitst, waarbij de verdeling rood en geel ongeveer fifty fifty is. In het oudere deel van het bedrijf, waar de kas wat lager is, telen we het rode paprikaras Keessie van Rijk Zwaan. Dat ras blijft ook wat kleiner. In het nieuwere deel van ons bedrijf, waar we over een hogere kas beschikken, telen we sinds vorig jaar de gele Allrounder van Rijk Zwaan. Een paprikaras met een meer grove sortering. Bij onze rassenkeuze heeft het verschil tussen de twee kasdelen zeker meegespeeld. Je zoekt tenslotte toch rassen uit die het beste passen binnen je bedrijf en die je persoonlijk goed liggen. Ook zet je voor- en nadelen van verschillende rassen tegen elkaar af om uiteindelijk het best mogelijke ras te kunnen kiezen. Daarnaast is de vraag vanuit de markt natuurlijk ook heel bepalend.”

Waarom heeft u gekozen voor het ras Allrounder van Rijk Zwaan?

“We hebben jarenlang Stayer geteeld, ook een geel ras van Rijk Zwaan. Dat ras lag ons heel goed, het paste bij ons. Wij houden van een snelle teelt. Stayer had een makkelijke zetting en kon vrij vroeg worden belast. Maar later in het seizoen werd de kwaliteit wel wat minder. Toen de handelshuizen meer

focus op kwaliteit gingen eisen, zijn we naar alternatieven gaan kijken. Er waren meer gele rassen op de markt gekomen, maar Allrounder kon ons de kwaliteit garanderen waar wij naar zochten. Het ras geeft iets minder kilo’s dan Stayer, maar wel voldoende. Terwijl de kwaliteit aanzienlijk beter is gedurende het seizoen. Daarnaast kent Allrounder weinig topgroei, draait het gewas makkelijk in en kunnen we door de uniformiteit van de paprika’s ook bij de sortering besparen op arbeid.”

Waar haal je als teler de informatie over rassen vandaan?

“We stappen niet zomaar over op een ander ras. Daar gaat altijd veel tijd overheen, want uiteindelijk moet het wel een echte verbetering zijn ten opzichte van het vorige ras. Vaak maak je kennis met nieuwe rassen via excursiegroepen. Iedereen heeft wel wat proeven staan en je gaat dan regelmatig bij elkaar kijken. Door die rassen goed te volgen, kun je veel informatie inwinnen over de prestaties en eigenschappen. Ook gaan we wel eens langs open dagen van veredelaars of op een speciale rondgang. Ook de mening en het advies van de teeltvoorlichter weegt voor ons mee in de keuzes die wij maken.”

Speelt de relatie met de veredelaar een rol bij de rassenkeuze?

“We werken nu al heel veel jaar op

prettige wijze samen met Rijk Zwaan. Dat is fijn omdat je weet wat je aan elkaar hebt. Maar het is niet zo dat wij aan een specifieke veredelaar vast zitten. Je weet nooit hoe lang een ras uiteindelijk meegaat. In de praktijk van je eigen bedrijf kan een ras soms net weer andere resultaten geven dan je hoopte. Als er dan een mogelijkheid is om naar een beter ras over te stappen, moet je dat doen. Ongeacht wie de veredelaar is. Natuurlijk spelen de goede ervaringen die je bij een veredelaar hebt mee bij de keuzes die je maakt en moet het gevoel dat je hebt bij een veredelaar ook goed zijn. Ook kan het een voordeel zijn als je samenwerkt met een veredelaar die heel actief is met het door ontwikkelen van rassen en het ontwikkelen van nieuwe rassen. In dat geval kun je makkelijker overstappen naar een beter ras van dezelfde veredelaar. Maar uiteindelijk is het ras zelf toch bepalend.”

Wat is belangrijk in de relatie met een veredelaar?

“We hebben vrij veel contact met Rijk Zwaan. Met regelmaat komen ze langs op de tuin om mee te kijken en advies te geven. Zeker met een nieuwe ras is dat heel prettig omdat je het ras toch eerst moet leren kennen. De ervaring die een veredelaar met het ras heeft, komt dan goed van pas en ervaren

wij ook als leerzaam. En omdat je elkaar goed kent, word je ook sneller bij de ontwikkeling van nieuwe rassen betrokken. Daardoor weet je wat er speelt en kun je tijdig inspelen op nieuwe trends.”

Gaat de ontwikkeling van nieuwe rassen hard genoeg?

“De ontwikkeling gaat in ieder geval een stuk sneller dan tien jaar geleden. Toen was er eigenlijk vrij weinig keuze en teelde je jaren achtereenvolgend hetzelfde ras omdat er geen beter ras beschikbaar was. De laatste jaren is dat veranderd en is er ook meer keuze in geel gekomen. In smaak is tot op heden weinig onderscheid bij paprika’s. Dat is wel jammer, maar dat gaat de komende jaren veranderen. Veredelaars zijn daar mee bezig. Consument en handel zijn leidend als het gaat om het verbeteren van producten. Zo draaien wij mee in de pilot met gele paprika’s voor de export naar China. Met het oog op grote transportafstanden, is kwaliteit natuurlijk heel belangrijk. Daar kun je met de rassenkeuze ook rekening mee houden.”